

значних витрат, але до собівартості продукції вони не відносяться. Специфічними витратами є також підготовка та перепідготовка кадрів, що провадиться за рахунок підприємства [2].

Фінансовими витратами можна вважати сплату відсотків банку за користування позиками, страхові платежі майнового страхування, оплату робіт та послуг стороннім організаціям. Специфічний характер мають витрати пов'язані з витратами готової продукції в межах природних норм при її зберіганні. Останнім часом дедалі більшу роль відіграють витрати на природоохоронні заходи, вирішення екологічних проблем тощо.

Інформаційні джерела :

1. Баканов М.И., Шеремет А.Д. Теория экономического анализа. М.: Финансы и статистика, 1994. 417 С.
2. Король Г. А. Организация управления затратами на предприятиях различных масштабов деятельности. Академічний огляд. Економіка та підприємництво. Дн-ськ, 2006. №1. С. 123–126.
3. Мних Е.В. Економічний аналіз на промисловому підприємстві. Львів: Наука, 1998. 220 С.
4. Партин Г. О. Управління витратами підприємства: концептуальні засади, методи та інструментарій: Монографія. Київ : УБС НБУ, 2008. 219 С.

ОСНОВНІ СКЛАДОВІ РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ АГРАРНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Галунов Ф.В. здобувач вищої освіти

Миколаївський національний аграрний університет

Діяльність сучасних аграрних підприємств супроводжується постійними економічними змінами, пристосування до яких потребує постійного розширення ресурсного потенціалу, який є економічною

категорією, що визначає сутність взаємопов'язаних земельних, трудових і матеріальних ресурсів.

Розглянемо ресурсне забезпечення СТОВ «Промінь» Арбузинського району Миколаївської області, що створено 04.01.2001 на базі багатофункціонального сільськогосподарського кооперативу "Промінь".

Таблиця 1 – Основні економічні показники СТОВ «Промінь»
Арбузинського району

Показники	2015 рік	2016 рік	2017 рік	2017 до 2015, %
Площа ріллі, га	6897	7038	6749	97,85
Вартість основних засобів, тис.грн	16575,45	25958,5	15861,5	95,69
Чисельність працівників, осіб	270	237	270	100,00
Поголів'я ВРХ на відгодівлю, голів	3353	1714	2137	63,73
Поголів'я свиней, голів	7383	8229	8657	117,26
Поголів'я корів, голів	1342	1338	1459	108,72
Вартість валової продукції в постійних цінах 2010 року, тис.грн	14226,5	20111,8	21953,8	154,32
Вартість товарної продукції, тис.грн	132213,8	149724,2	174660,4	132,10
Вартість прибутку, тис.грн	48673,5	46292,2	77328,4	158,87

Метою діяльності підприємства є ведення високоефективного виробництва сільськогосподарської продукції.

СТОВ «Промінь» Арбузинського району є племзаводом з розведення великої рогатої худоби голштинської породи, має молочно-зерновий виробничий напрям. Додатковими галузями є вирощування буряків і соняшників, відгодівля ВРХ і свиней. Господарство приймає участь у виконання державної програми "Селекція у тваринництві і птахівництві" та співпрацює з Миколаївським НАУ.

Наведені дані свідчать про достатній потужній ресурсний і виробничий потенціал підприємства. І якщо раніше площі ріллі та сільськогосподарських угідь були майже константою то на сучасному етапі цей показник змінюється. Це пояснюється тим, що частина населення маючи акти на землю здає її в оренду підприємству, частина, у яких договір оренди

завершується – забирає. як наслідок нестабільна структура посівів, порушення сівозмін. Відносно стабільним у господарстві є чисельність персоналу. Роста поголів'я тварин. Як наслідок виросла вартість валової продукції (у постійних цінах 2010р.), вартість грошової виручки та прибуток.

Головна мета кожного підприємства – одержання прибутку максимально використавши природно-економічні умови підприємства. А для цього доцільно вивчити, що виробляє підприємство, яку і скільки продукції реалізує, тобто, визначити спеціалізацію підприємства.

Більшість вчених вважають, що спеціалізації сільськогосподарського підприємства це зосередження матеріальних, фінансових, трудових та інтелектуальних ресурсів на виробництві товарних видів продукції. А основним показником, за яким можна визначити спеціалізацію є розмір, склад та структура грошової виручки.

За досліджуваний період найбільшу суму грошової виручки господарство отримало від реалізації молока. По цій продукції збільшується як абсолютна величина доходу (виручка) так і її питома вага. На другому місці в рейтингу грошових надходжень виручка від реалізації зерна. Але при збільшенні суми надходжень питома вага хоча і залишається на другому місці, її величина дещо скорочується. Третє місце в рейтингу займає виручка одержана від продажу насіння соняшника. За досліджуваний період питома вага від реалізації цієї продукції і скоротилась з 19,09% до 10,4%, тобто, на 8,31 в. п.

Наявність складових ресурсного потенціалу підприємства не дає змоги зробити висновки про рівень їх забезпеченості. В таблиці 2.4 наведені показники які в певній мірі дають можливість оцінити, як підприємство забезпечене ресурсами та результативність їх використання.

У господарства є всі умови для високоефективного сільськогосподарського виробництва. Запорукою цього на нашу думку є раціональне використання ресурсів, що відображаються у витратах на виробництво.

ВПЛИВ ТЕХНОГЕННОЇ ТА ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ НА ЕКОНОМІЧНИЙ І СОЦІАЛЬНИЙ РОЗВИТОК М. МИКОЛАЄВА

Герасіменя О.А., начальник управління

Управління з питань надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення Миколаївської міської ради

Забезпечення сталого соціально-економічного розвитку, розвитку інфраструктури, реалізації соціальних та інших ініціатив, спрямованих на підвищення рівня добробуту громадян, захисту їх прав та законних інтересів залежить від діяльності місцевих органів райдержадміністрацій і органів самоврядування. Подальше запровадження плану реалізації стратегії розвитку Миколаївської області на період до 2020 року, Програми економічного і соціального розвитку м. Миколаєва на 2018-2020 роки, які відповідають цілям і пріоритетам Державної стратегії регіонального розвитку дозволяє спрямовувати зусилля на виконання завдань розвитку, забезпечення якісного життя населення та розвитку Корабельного району Миколаївській області.

Господарський комплекс району достатньо промисловий та займає важливе місце у місцевій економіці з точки зору формування та розвитку ринку праці, наповнення бюджету шляхом сплати податкових платежів, але ж він є і диверсифікованим. Треба зауважити, що механізм диверсифікації дозволяє знизити негативні наслідки окремих ризиків.

Ризик - невід'ємна умова нашого існування. За звичай, коли говорять про ризик, то мають на увазі, що є ймовірність несприятливого розвитку